

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

TOSHKEENT NAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган • 2003 йил 6 август, чоршанба • №63 (11.554)

Эркин нархда сотилади

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг
КАРОРИ

Электр ва иссиқлик энергияси учун ҳисоб-китоб қилиш интизомини кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида

Вазирлар Маҳкамаси қайд
этадики, иктисадиётнинг бир
қатор тармоқларида электр
ва иссиқлик энергияси учун
ҳисоб-китоб қилиш бўйича
номақбул ҳолат сақланиб
қолмоқда. Энергия учун
тўлов бўйича қарзларнинг
кўпайиши, ҳисобга олиш
приборлари кўрсаткичларини
нотўғри акс эттириш, электр
ва иссиқлик энергияси бе-
риш тармоқларига рухсатсиз
уланиш холларига йўл кўйил-
моқда. "Ўзбекэнерго" давлат
акциядорлик компанияси
раҳбарияти томонидан маз-
кур камчиликларни бартараф
етиш, тўлов муддати ўтган

қарзлари бўлган истеъмолчи-
ларга энергия берилишига
йўл қўймаслик бўйича муфас-
сал чора-тадбирлар кўрилма-
япти.

Ўзаро ҳисоб-китоб қилиш-
да тўлов интизомини кучай-
тириш, етказиб берилаётган
электр энергияси учун истеъ-
молчиларнинг барча тоифала-
ри томонидан ҳақнинг сўзсиз
тўланишини таъминлаш,
энергетика комплекси корхона-
ларини замонавийлашти-
риш ва техника билан
қайта жиҳозлаш учун
шарт-шароитлар яратиш мак-
садида Вазирлар Маҳкамаси
қарор қиласди:

1. "Ўзбекэнерго" давлат ак-
циядорлик компанияси раҳба-
риятига электр энергиясини
узатиш вақтида унинг истроф
бўлиш даражасини камайти-
риш бўйича амалга оширилаётган
ишлигининг етариши эмаслиги,
етказиб берилаётган электр ва иссиқлик
энергияси учун истеъмолчилар то-
монидан ўз вақтида ва тўлиқ
ҳисоб-китоб қилиниши, уларни
ҳисобга олиш приборларидан
тўғри фойдаланишини таъминлаш
юзасидан талабчанликнинг сусайтириб
юборилганлиги ва зарур назорат-
нинг йўқлиги кўрсатиб ўтилсин.

(Давоми 2-бетда).

ОГОХЛИК – ДАВР ТАЛАБИ

Паркент туманининг маданият уйида туман ҳокимлиги
ташаббуси билан «Огохликка даъват» шиори остида йи-
лиши бўлиб ўтди.

Унда туман прокуратураси, суди, ички ишлар бўлими вакил-
лари, корхона ва ташкилотлар раҳбарлари ҳамда маҳаллалар
фаоллари иштирок этдилар.

Сўзга чиққанлар юртимиз тинчлигини сақлаш, мамлакати-
мизда жиноятчиликка қарши курашни кучайтириш, терроризм-
нинг олдини олиш ҳақида атрофлича фикр-мулоҳазалар бил-
дирдилар.

Гузал СОЛИЖНОВА.

Тошкент вилояти хотин-қизлар қўмитасининг ойлик саҳифаси №2
(3-, 4-, 5-, 6-бетлар).

Янгийўл туманинаги «Янги
ҳаёт» ширкат хўжалиги пахта-
корлари бу йил 750 гектар
майдонда 25 центнердан
ҳосил олиб, жами 1830 тонна
хом ашё топшириш юзасидан
шартнома тузишган. Уни ба-
жариш учун хўжалик пахта-
корлари агротехника талаблари-
га қатъий амал қилмоқдалар.
Шу кунгача гектарига 350 ки-
лограммдан аммофос, 200 ки-
лограммдан калий, 150 кило-
граммдан карбомид ва 250 тоннадан
маҳаллий ўғит берилб, уч марта сугорилган ғўз-
лар баравж ривожланиб, мўл
ҳосил тўпламоқда.

СУРАТДА: хўжалик бошқару-
ви раиси Комил Каримбердиев
(унгда) ва пудратчи Ислом Дўсо-
нов даладаги ҳосил чўғини кўздан
кечишишмоқда.

Даврон АҲМАД олган сурат.

ФАОЛЛАР ЙИГИЛИШЛАРИ

Вилоятнинг барча шаҳар ва туманинда 28 июль
— 4 август кунлари фаоллар йигилишлари бўлиб ўтди.

Уларда 2003 йилнинг биринчи ярмида иктисадий-ижтимо-
ий соҳаларни ривожлантириш якунлари ҳамда ислоҳотлар-
нинг ушбу соҳаларга оид муҳим ва устувор ўналишлари
бўйича зарур чора-тадбирларни амалга ошириш масалала-
ри атрофлича ва чукур муҳокама этилди.

Хусусан, Юқоричирчиқ тумани
фаолларининг йигилишлари
да ўтган олти ой давомидан
да эришилган ютуқларни таъ-
кидлаш билан биргина етаки
тармоқларни ривожлантири-
шида йўл қўйилаётган кам-
чилик ва нуқсонлар танқидий
нуқтаи назардан таҳлил этилди.
Ўтган ярим йилликда
иктисадий-ижтимоий соҳа-
ларда ислоҳотларни жадал-
лаштириш ва янада чукур-
лаштириша муайян ютуқ-
ларга эришилди. Жумладан,
ялпи ички маҳсулот ишлаб
чиқаришнинг ўсиши ўтган
йилдагига нисбатан 101 фо-
изни ташкил этиди. Саноат
маҳсулотлари ҳажми 6,2
фоиз, қишлоқ хўжалик маҳ-
сулотлари етишишириш 1,3

фоиз, ҳалқ истеъмол молла-
ри ишлаб чиқариш 1,3 фоиз,
куриш-пудрат ишлари 29,2
фоиз кўпайди.

Олти ой давомидан пул-
кредит сиёсати бирмунча ба-
рқарор ва қатъийлаштирил-
гани туфайли инфляция суръ-
атлари анча пасайди.

Шу йилнинг ўтган даврида
337 та ўрта ва кичик корхона
ҳамда микро фирмалар таш-
кил этилди. Бу 1280 та янги
иш жойлари очи имконини
берди. Бугунги кунда иктиса-
диётда банд бўлганларнинг
47,9 фоизи ўрта ва кичик тад-
биркорлик тармоқларида меҳ-
нат қилмоқда. Туманда ишлаб
чиқарилаётган ялпи ички

(Давоми 2-бетда).

«Тошкент ҳақиқати»га жавоб берадилар

«ОҚҚЎРҒОНДА НИМА ГАП?»

Газетамизнинг 2003 йил 19 июль сонида юқоридаги сарлав-
ҳа остида танқидий-таҳлилий мақола чоп этилган эди.
Унда Оққўрғон туманинда болалар спортини ривожланти-
риш ишлари кониқарли эмаслиги, хўжаликлардаги мактаб-
ларнинг спорт майдончалари, волейбол, баскетбол, футбол
ўйингоҳлари талабга умуман жавоб бермаслиги, улар ўз
холига ташлаб қўйилганлиги хақида фикр юритилган эди.

Таҳририят мазкур мақола 24 июль
куни туман ҳалқ таълими бўли-
мада бўлиб ўтган мактаб ди-
ректорлари йигилишида ато-
рофлича муҳокама қилинди. 49
та мактаб директори, барча
мактабгача таълим муассаса-
лари, болалар спортини ри-
вожлантириш жамғармаси ва-
киллари иштирок этган ушбу
йигилишда мақолада кўрсатил-
ган барча нуқсонларни барта-
раф этиши юзасидан мулоҳаза-
лар билдирилди. 12-, 13-, 39-
умумтаълим мактабларида
спорт залларини куриш Оққўр-
ғон туманини ижтимоий-икти-
садий ривожлантириш режасига
киритилди. Камчиликларга
йўл кўйган 19-, 20-, 21-, 29-
да 31-умумтаълим мактаблари-
нинг директорларига нисбатан
туман ҳалқ таълими бўлими то-
монидан маъмурий жазо бе-
рилди.

Шунингдек, жавоб хатида
ҳозирги кунда маҳалла фаол-
лари, жамоатчи мураббийлар,
педагог тарбиячилар томонидан
спортивинг футбол, волей-
бол, баскетбол, кўл тўпи, шох-

мот-шашка, теннис, каратэ, та-
эквондо турларига ёшларни
жалб этган ҳолда кўчалар ва
маҳаллаларро мусобақалар
ташкил этиш йўлга қўйилган-
лиги маълум қилинади. Янги
ўкув йилида барча мактаблар-
да спортнинг 12 тури бўйича
тўгараклар мунтазам иш олиб
бориши ва ўқувчи ёшларни ви-
люят, республика мусобақалар-
ига тайёрлаш юзасидан чора-
тадбирлар ишлаб чиқилгани
эътироф этилган.

Хатда таъкидланишича, тан-
қидий мақола 2003 йил 28
июль куни туман ҳокимлигида
бўлиб ўтган йигилишда ҳам
кўриб чиқилган. Унда туман
ҳокими ва унинг ўринбосарла-
ри, барча корхона, ташкилот,
хўжалик раҳбарлари, қишлоқ ва
маҳалла фуқаролар йигинлари
раислари, мактаб директорла-
ри, туман ички ишлар бўлими ва
прокуратураси ходимлари
иштирок этишган ҳамда мақо-
лада кўрсатилган камчиликлар-
ни бартараф этиш бўйича так-
лиф ва тавсиялар қабул қили-
ниб, ҳомий ташкилотларга йил
давомида мактаб ўкувчилари-
ни спорт анжомлари ҳамда жи-
ҳозлари билан таъминлаб ту-
риш юзасидан кўрсатмалар бе-
рилган.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг
ҚАРОРИ

Электр ва иссиқлик энергияси учун ҳисоб-китоб қилиш интизомини кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида

2. "Ўздавэнергоназорат" агентлиги Ўзбекистон Республикаси Баш прокуратураси билан биргаликда:

электр ва иссиқлик энергияси ўғирланиши, ҳисобга олиш приборлари кўрсаткичларининг нотуғри акс этирилиши, электр ва иссиқлик энергияси узатиш тармоқларига рухсатсиз уланиш, шу жумладан "Ўзбекэнерго" давлат акциядорлик компанияси корхоналари ходимлари томонидан улаб берни;

истеъмолчиларда ўрнатилган электр ва иссиқлик энергиясини ҳисобга олиш приборлари ҳолатини текширишга ва кўрсаткичларини ёзуб олишга тўсқинлик қилиш ҳоллари аникланган тақдирда айборд шахсларни қонун хужжатларида назарда тутилган жиноий жавобгарликкача бўлган даражадаги жавобгарликка тортсин.

3. Белгилаб қўйилсанки:

2003 йил 1 сентябрдан бошлаб, ахолидан ташқари, истеъмолчиларнинг барча тоифалари учун "Ўзбекэнерго" давлат акциядорлик компанияси томонидан бериладиган электр ва иссиқлик энергияси учун бир ойлик истеъмол ҳажмининг 30 фоизи ҳақини мажбуни равишда олдиндан тўлаш

(Давоми. Боши 1-бетда).

**ЎЗБЕКИСТОН –
ЕВРОПА
ИТТИФОҚИ:
АНИҚ
ТАКЛИФЛАР
КИРИТИЛДИ**

Ўзбекистон билан Европа Иттифоқи (ЕИ) ўртасидағи ҳамкорликнинг кенгайиши давом этмоқда.

2002 йилнинг июль ойида Брюсселда адлия, ички ишлар, божхона ҳамкорлиги ва ушбу соҳага доир бўлган бошқа масалалар бўйича "Ўзбекистон – ЕИ" ёрдами чўмитасининг биринчи йигилиши бўлиб ўтган эди. Мазкур биринчи йигилиш асосан танишув аҳамиятга эга бўлган бўлса, Тошкентда ўтказилган иккичи йигилиш эса муаммоларни муҳокама этишига аниқ ёндашув хусусияти билан ажралиб турди.

Ёрдами чўмита йигилишида ушган жиноятчилик, миграция, божхона, чегараларни бошқарув, суд тизими ва демократик бошқарув, террорчили.. билан боғлик мухим масалалар муҳокама килинди.

Хусусан, Ўзбекистон томони ЕИ вакилларига мамлакатимизда ушбу соҳаларда амалга оширилаётган ишлар тўғрисида ахборот берди ҳамда ЕИ кўмагида амалга оширилаётган дастурларга баҳо берилди, муҳокама қилинаётган масалалар бўйича аниқ таклифлар киритилди.

«Жаҳон» АА.

жорий этилади, якуний ҳисоб-китоблар 60 кун мобайнида амалга оширилади;

истеъмолчининг ҳисоб-китоб қилинадиган даври бошлангунгача ҳақни олдиндан тўламаган ёки якуний ҳисоб-китобни ўз вақтида амалга оширган энергия истеъмолчиларига энергия бериш тўхтатилиди;

тўлов муддати ўтган қарзи бўлган электр ва иссиқлик энергияси истеъмолчиларни узуб қўйиш ҳамда уларни қайтадан улаш бўйича ҳаражатлар истеъмолчиларнинг ўз ҳисобидан қопланади;

электр ва иссиқлик энергияси истеъмолчиларнинг "Ўзбекэнерго" давлат акциядорлик компанияси корхоналаридан 2003 йил 1 сентябрнага вужудга келган қарзлари Хисоб-китоблар механизмини тақомиллаштириш ва бюджетга тўловлар интизомини мустаҳкамлаш бўйича Ҳукумат комиссияси томонидан тасдикланган жадваллар бўйича тўланиши керак.

4. Ҳисоб-китоблар механизмини тақомиллаштириш ва бюджетта тўловлар интизомини мустаҳкамлаш бўйича Ҳукумат комиссияси бир ой муддатда:

истеъмолчиларнинг молиявий ахволини ҳисобга олган ҳолда, электр ва иссиқлик

маҳсулотларнинг 40,4 фоизи уларнинг улушига тўғри келади.

Фермер ҳўжаликларини ривожлантириш, уларни иқтисодий жихатдан баркарорлаштириш юзасидан кўрилаётган чора-тадбирлар ўз самарасини бермокда. Ўтган ярим йилда зарар кўриб ишлаб келган тўртта қишлоқ ҳўжалик корхонаси негизида 206 та янги фермер ҳўжаликлари ташкил этилди.

Йигилишда эришилган ютуқларни қайд этиш билан бирга иқтисодий-ижтимоий ислоҳотларни амалга оширишда ўйл қўйилаётган камчилик ва нуқсонларга, ички имкониятлардан тўлиқ фойдаланилмаётганига жиддий этибор қаратилди. Ҳусусан, туманнинг

(Давоми. Боши 1-бетда).

энергияси учун 2003 йил 1 сентябрнага вужудга келган қарзларни;

"Ўзбекэнерго" давлат акциядорлик компанияси корхоналарнинг бюджетга ва давлат мақсадли жамғармаларига тўловлар бўйича, ёқилги ва темир ўйл ташувлари учун қарзларни тўлаш жадвалларни тасдиқласин ва уларнинг бажарилишини қаттиқ назоратга олсин.

5. Энергия сарфи кўрсаткичларини бузуб кўрсатишдан ҳимоя қилиш ва узатиш тармоқларидаги электр энергияси йўқотилишини аниқлаш мақсадида "Ўзбекэнерго" давлат акциядорлик компанияси:

истеъмолчиларда ўрнатилган электр ва иссиқлик энергияси мустаҳкамлаш бўйича Ҳукумат комиссияси томонидан тасдиқланган жадваллар бўйича тўланиши керак.

6. Ҳисоб-китоблар механизмини тақомиллаштириш ва бюджетта тўловлар интизомини мустаҳкамлаш бўйича Ҳукумат комиссияси бир ой муддатда:

амалдаги қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгаришиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин;

идоравий норматив ҳужжатларнинг ушбу қарорга муовফиклаштирилишини таъминлашсан.

9. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Баш вазирининг биринчи ўринбосари К. Тўлаганов зиммасига юлансан.

7. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда:

амалдаги қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгаришиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсан.

8. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда:

амалдаги қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгаришиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсан.

10. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда:

амалдаги қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгаришиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсан.

11. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда:

амалдаги қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгаришиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсан.

12. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда:

амалдаги қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгаришиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсан.

13. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда:

амалдаги қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгаришиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсан.

14. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда:

амалдаги қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгаришиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсан.

15. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда:

амалдаги қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгаришиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсан.

16. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда:

амалдаги қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгаришиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсан.

17. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда:

амалдаги қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгаришиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсан.

18. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда:

амалдаги қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгаришиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсан.

19. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда:

амалдаги қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгаришиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсан.

20. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда:

амалдаги қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгаришиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсан.

21. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда:

амалдаги қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгаришиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсан.

22. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда:

амалдаги қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгаришиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсан.

23. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда:

амалдаги қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгаришиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсан.

24. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда:

амалдаги қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгаришиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсан.

25. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда:

амалдаги қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгаришиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсан.

26. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда:

амалдаги қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгаришиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсан.

27. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда:

амалдаги қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгаришиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсан.

28. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда:

амалдаги қонун ҳуж

Аёл, Оила, Жамият

Тошкент вилояти хотин-қизлар қўмитасининг ойлик саҳифаси №2

ФАРЗАНДЛАР АРДОГИДА

Кечки пайт Саломат аянинг ўғли билан келини фарзандарини етаклаб ўтиб қолиши.

— Ойимиз санаторийда, дам олишда эдилар, — деди Ҳилолахон, — кўргани борган эдик, сизга салом айтиб юбордилар.

— Саломат бўлсинлар эгачим, — деди Мехринисо ая, — сизлар ҳам қўша-каринглар.

Ая уларни мамнун кузатиб қолди: «Шундай оила бузилиб кетишига бир баҳа қолган эди-я», — деган ўй хаёлидан ўтди унинг. Ӯшанда Мехринисо ая мажароларга бефарқ қараб туролмади. Эгачиси билан узоқ фикрлашибди. Икки ёш аҳил эканлигини, келин эрта-индин фарзандли бўлса, ўзгариши мұкаррарлигини тушунтириди. Ҳилолахон билан алоҳида гаплашибди.

— Тузисиз ош, урушсиз ўй йўқ, болам, — деди у. — Муроджон қишлоғимизнинг энг сара ийтгиларидан. Шундай ўғилни Саломатой тарбиялаган-ку?! Кексайгандага кўнгли нозик бўлиб қолади, кишининг. Шуни ҳисобга олинг-да, болам.

Ота-онаси бағрида ўсаётган жажжи болакайни кўрганида, Мехринисо аянинг кўнгли ёришиб кетиши шундан. «Кушнинг ҳам уяси бузилмасин», — деб кўяди онахон. Мана ҳозир улар-

ни кузатаётib, хаёллари уни узоқ ўтмишга етаклади.

...Эри вафот этиб, бир этак бола билан қолган Мехринисо даставвал каловланди. Лекин ўғиллари учун у энди ҳам ота, ҳам она бўлиши кераклигини англади. Фарзандларини ҳалол бокиш учун қўлидан келган ҳамма ишни қилди, меҳнатдан қочмади. Экин-тиқин қилиб, рўзгор тебратди. Ийлар бўлдики, етти кутигана ипак курти бокди. Бугун ая 27 навара, 15 эвара ардогида. Каттаю чиқичкинг, кўни-кўшнисининг яхши кунларида бош-кош, ёмон кунларидаги мададкор.

Энг асосийси, фарзандлари ўзи орзу қилгандек, эл-юртда обрў-этиборли, оиласпарвар инсонлар. Салимбой ва Норимбой уста дехқон, фермер бўлишса, кенжатои Маннобой Қибрай туманидаги «Лимонарий» хўжалигининг ражбарни.

Кеч бўлди... Қибрай туманининг «Маданият» ширкат хўжалиги «Ёнариқ» маҳалласидаги энг файзли оила жамулжам тўпланди. Мехринисо ая Юсупова ўғиллари, келинлари, набира-эваралари даврасида ўтирас экан, шу кунларга етиб келгани учун шукроналар айтади.

Зулҳумор ЖЎРАЕВА.

СУРАТДА: Мехринисо ая набиралари даврасида Еркебой БОТИРОВ олган сурат.

Ҳар ким ўз тақдирининг эгаси

4-саҳифа:

Хуқуқий маслаҳатхона сабоқлари

ФОЙДАЛИ МУЛОҚОТЛАР

Тошкент вилояти Хотин-қизлар қўмитасининг ҳалқаро ташкилотлар билан ҳамкорлиги кенгайиб бормоқда.

Жумладан, ЮНИФЕМнинг «Ўзбекистонда фуқаролик жамиятини аёлларга бўлган зўравонликка нисбатан Гендер хиссиётини ошириш» лойиҳаси доирасида шахар ва туманлarda махаллий ўз-ўзини бошқариш идоралари ва нодавлат ташкилотлар раҳбарлари, махалла оқсоқоллари учун учрашувлар, давра сұхбатлари, савол-жавоб кечалари ўтказилиши. Бу тадбирларнинг иштирокчilari демократик фуқаролик жамиятини ташкил этиш жараёнларида Ўзбекистонда хотин-қизлар хуқуқларини мумкаммалластириш, она ва бола манфаатларини муҳофаза қилиш, ижтимоий-иктисодий ҳаётда хотин-қизларнинг фаоллигини кучайтириш, оиласий зўравонликка барҳам бериш борасида кўп иш қилинаётганлигини алоҳида таъкидламоқдалар.

Хотин-қизларнинг меҳнат ва дам олиш ҳуқуқларини таъминлаш вазифалари ошкора мулокотларда, айниқса, кенг ўрин эгалламоқда.

Бу тадбирларда вилоят ҳокимлигининг бўлим ва бошқармалари раҳбар ходимлари, жамоат ва нодавлат ташкилотлар раҳбарлари иштирок этиб, аҳоли ўртасида олиб бориладиган ташвиқот-тушунтириш ва тарбиявий ишларнинг моҳиятини муфассал очиб бермоқдалар. Аҳоли ўртасида Гендер хиссиётини тарбиялашга бағишиланган бундай ошкора мулокотлар Чиноз, Тошкент туманларида, айниқса, қизғин ўтди. Эндиликда шундай тадбирлар бевосита махаллаларда ўтказилмоқда. Хусусан, бугун Қўйичирчик туманининг Майдонтол ва Гул қишлоқлари, Дўстобод шаҳридаги Охунбоев номли махалла аҳолиси учун шу мавзудаги учрашувлар ташкил этилади.

Ўз мухбиришимиз.

СИЗЛАР БОРКИ, ОЛАМ МУНАВVAR

«Азиз ижодкорлар! «Тошкент ҳақиқати» газетасининг шу ўйл 3 июль сонини олиб, ўзимизда яхши бир кониқиши ҳосил килдик. Ниҳоят, вилоятимиз хотин-қизларининг чинакам бир минбари пайдо бўлибди. Севимли газетамиз саҳифа-рида вилоят Хотин-қизлар қўмитасининг «Аёл, Оила, Жамият» саҳифаси пайдо бўлганлиги Оққурғон туманидаги Сегизбоев номли ширкат хўжалиги аёлларини ғоятда кувонтириди...»

Сўнгги бир ой мобайнинда «Тошкент ҳақиқати» таҳририяти ўз муҳлис ва муҳлисаларидан шу мазмунда кўплаб ҳатлар, мактублар олмоқда. Олисиякин шахар ва туманларимиздан кўнгироқлар бўлмоқда. Ушбу илова хусусида Тошкент телевидениесининг «Пойтаҳт» кўрсатувида ҳам илиқ фикрлар билдирилди.

Муҳлисларимиз бу янги иловада нималар ҳақида кўпроқ ёзиш, серқирра ҳаётимизнинг қайси йўналишларига эътиборни кучайтириш, қандай янги руқнлар очиши ҳақида биз — ижодкорлар учун ниҳоятда фойдали фикр-мулоҳазалар билдиришаётir. Баъзи ҳатларда маънавий ҳаёт, хотин-қизларнинг ҳукуқий билимларини ошириш, уларнинг ҳақ-ҳукуқларини ҳимоя қилиш масалаларига эътибор кучайтирилиши лозимлиги ҳақидағи фикрлар баён қилинса, бир гурух газет-хонларимиз ҳозирги дунё сиёсий воқеалари, унда хотин-қизларнинг иштироки, чет эллик аёллар ҳаётни тўғрисидаги мақолаларни ҳам чоп этишга эътиборни қаратмоқдалар.

Газетхонлар вилоят хотин-қизлар қўмитаси иловавиши-нашрии қониқиши билан кутиб олганларни кўриниб турибди. Бу оқила аёлларимиз, опа-сингилларимиз ҳаётда бефарқ эмасликлари, уларни мустакил Ўзбекистоннинг жўшқин ички ҳаётни ҳам, дунё воқеалари ҳам бирдек қизиқтиришидан далолат.

Табиийки, муштариийларимизнинг бундай муносабатлари биз — ижодкорларда ҳам мамнуният ўйғотмоқда. Демак, биз кўпсонли муштариийларимиз, вилоят аёллари учун фойдали бир саъи-харакатни бошлабмиз. Айни пайтда бу фаоллик таҳриритимиз аъзоларирига алоҳида бир масъулият ҳам юклайди. Зоро, мамлакатимизнинг сиёсий ҳаётидаги давлат ва жамият бошқарувида, маданият, илму фан, ҳалқ таълими, соғлиқни сақлаш, спорт соҳаларида аёлларимизнинг ишти-

роқи, уларнинг ўрни ва мавқевини мукаммал ва тўлаконли ёритиб бориш осон эмас. Бу — бизлардан ижодий изланувчанлик ва юксак изчиликни таалади.

Биз мамлакатимизнинг ёруғ келажаги, ҳалқимизнинг фарование, маънавий барқамол турмушини барпо этишдан иборат вазифаларни кўзда тутувчи дастурларни амалга оширада эканмиз, хотин-қизларнинг сиёсий ва ижтимоий фаоллигини ошириш, бу йўлдаги айрим сунъийғов ва тўсиқларни бартараф этиш, янгиланаётган жамиятимизда уларнинг салоҳиятини тўлиқ намоён этишини бош мақсад қилганимиз. Шу маънода ушбу нашр бу вазифани адо этишда давлат ва нодавлат ташкилотлари, хусусан, хотин-қизлар қўмиталарининг энг таъсирли ёрдамчиси бўлиб қолади.

Ўз илова газетангиз нечоғли ўқишли бўлиши, ҳаётингиздаги ибратли саъи-харакатларни ташаббусларни, ҳақ-ҳукуқингизни бирон-бир кўринишда поймол этиш ҳолатларни турмушда дуч келган муммаларингизни ҳалол, тўғри ва таъсирчан ёритиб бориши ўзингизга боғлиқ, азиз опасингиллар. Буни унутманг. Қувонччу ташвишларингизни, кузатишларингизу мuloҳазаларингизни ўз газетангиз билан ўртоқлашиш. Мазкур нашрдан маслаҳат ва ёрдам олинг. У ҳаётдаги қизиқарли сұхбатдошиңиз, ишончли кўмакчингиз, сүячигингиз ва мададкорингиз бўлиб қолсин.

Таҳририят ижодкорлари эса, ҳамиша хизматнингизда. Биз дунё гўзалигини, ҳаёт кувончию шодликларини сизларнинг очик, дилбар чехраларингизда кўрамиз. Сизлар борки, бу ҳаёт маъноли, мазмунли, саронж-саришта. Сизларнинг меҳрибон қалбларингиз ҳамиша тиник бўлиб қолиши, орзу-ниятларингиз рўёбга чиқиши учун биз — ижодкорлар ҳамиша камарбасатамиш.

Мактубларингизни кутамиз, азиз муштариийлар!

5-саҳифа:
Она Ҳакимжондан бошқа нарсаларни кутганди...

6-саҳифа:
Индонезия — МИНГ бир ороллар мамлакати

Улар ҳақида кам ёзилади

КОНУИ ҲИМОЯЧИСИ

**Одам борки,
ўз
такдирининг
эгаси. Бу
дунёга
келиш бизга
боғлиқ эмас,
лекин
қандай яшаб
ўтиш ўз
эркимизда...**

Рахимахон билан сухбатлашиб ўтирибман-у, беихтиёр шундай мулоҳазалар хаёлимдан ўтаяпти. Бунинг сабаблари бор. Сухбатдошим тинимсиз изланишлари, ўқиб-ўрганишлари билан ўз тақдирини яратетган бир киз. Бу ҳаётда ҳақиқатни қарор топтириш, ноҳақликни бартараф этиш унинг эзгу мақсадига айланган.

Тўғри, Раҳима буларни сўз билан асло ўтироф этмайди. Лекин, кундалик иш рисоласи шундай, у факат шу рисолани ўзи учун конунга айлантирган. Ҳатто, прокурор сифатида суд минбарида туриб, конун номи билан ашаддий жиноятчи учун олий жазо берилишини сўраганида ҳам, ўзини шу рисола доирасида ҳисоблаб, хотиржам турниб гапирган.

Шахсий ҳужжатдаги илк қайддан: «Р. Курбонқурова саводли мутахассис, прокуратура органлари ишини муайян даражада ўрганиб, тушунган, вижонли. Барча топширикларни ўз вақтида сифатли бажариб келмоқда. Жиноий ишларни тергов қилиш, умумий назорат йўналишида текширувлар ўтказишида фаоллик билан қатнашиб келади...»

Лекин бундай малакани, салоҳиятни ўзида хосил қилгунича Раҳимахон не-не сиру синоатларни енгид ўтмади. Дастрлаб юридик техникумда ўқиди, Тошкент туман прокуратурасида иш ўрганди. Кейин Тошкент Давлат университетининг юридик факультетини имтиёзли диплом билан битирди...

Рахимахон аниқ-аниқ гапиради. Бу хислати ҳам касбий кўникма. Тошкент туман прокурорининг катта ёрдамчиси, вилоят прокурорининг судларда фуқаролик ишлари кўрилиши чоғида прокурор ваколатини таъминлаш бўйича ёрдамчиси, Тошкент тумани прокурорининг ўринбосари лавозимларида ишлаб юрган йиллари орттирилган бу фазилат. Ахир, канча-канча судларда гапришига, конун ҳарфларига асосланни, оқни-оқ, қорани-кора дейишига тўғри келмади дейсиз! Судларнинг ҳукмлари юзасидан раддиялар ёзиш-чи? Бу

ишлар фикрни ҳамиша ойдин тутиб, аниқ ифодалашни таъзозо килади-да.

Унинг ишга, ўз бурчига муносабатларини ойдинлаштирувчи мана бу маълумотномани олининг. У 1995 йилнинг 20 февраляда ёзилган. Ўша кезлари у Тошкент туман прокурорининг ёрдамчиси эди. Хизмат бурчининг тақсимоти бўйича унга судда жиноий ишларнинг кўрилишида прокурор ваколатини ва фуқаролик ишлари юзасидан суд қарорларининг қонунийлигини таъминлаш, қонунларни мужассамлаштириш ва тарғибот қилиш ишлари юклатилганди.

«У нафақат туман суди, балки вилоят судида ҳам жиноий ишларнинг кўрилишида иштирок этиб, ўзининг қонунга асосланган хulosаларини беради. Суд томонидан чиқарилган ноконуний ҳукм, ажрим ва қарорларга протест лойиҳаларини тайёрлаган. У давлат айловини кувватлаган ва жиноят ишлари юзасидан хulosалар берган ишлар кўшимча терговга қайтарилмаган ва бекор қилинган эмас».

Шу тавсифномага биноан Раҳимахонга I-даражали юрист унвони мuddatiidan илгари берилган.

— Прокуратура ходими ҳам моддий, ҳам маънавий тўқ бўлиши керак, — мулоҳазаларини давом эттиради сухбатдошим. — Шундагина у тойиб кетмайди...

Рахимахон ўзи туғилиб ўтсан қишлоғи, юрт, Ватанга меҳр ҳақида эҳтирос билан тўлқинланиб гапиради. Унинг меҳнат фаолияти билан танишиб чиқсан киши буни тушунади. У ўзи туғилиб ўтсан туманда прокурор ўринбосари даражасигача бўлган вазифаларда ишлади. Бугун Келес томонларига ўтиб, у қандай ишлабланганини бошига «иш» тушган кишилардан сўраб-суршиштирсангиз, бу қизнинг фахрланиши асосли эканлигини англаб етасиз.

Ички телефон қаттиқ жиринглади. Гапидан прокурор қўнғироқ қилаётганлигини англашим. Раҳимахондан оиласда ажralishlarining ҳолатига оид таҳлилий маълумотномани шошилинч тайёрлаб бериш сўралди. Курбонқурова «узр» дегандек бир қараб кўйди-да, тегиши хизматлар билан боғланди. Керакли маълумотларни тўплашга киришди.

— Ҳайронман, — дерди Раҳимахон телефон орқали гаплашиш орасида бугунги адабиёт муаммолари ҳақида гап бошлаб, — бир ҳикоя ўқиб қолсан, олдингисига ўхшаб кетаверади. Ўхшашлик кўп. Ўзигагина хос, бетакрор асарлар кам ёзиляпти.

Икки йилки, Раҳима Курбонқурова вилоят прокуратурасида фуқаролик ишлари кўрилиши бўйича прокурор ваколатини таъминлаш билан шуғулланаяти.

— Қандай фарқи бор? — деб сўрадим.

— Фарқи катта, — Раҳимахон бир дақиқа ўйланиб қолди. — Жиноят ишлари икки кодекс ва баъзи конун хужжатлари доирасида кўрилади. Фуқаролик ишлари эса, инсон туғилишидан тортиб, унинг вафотидан кейинги ҳолатларни ҳам ўз ичига олади. 14 дан ортиқ кодекс бўйича иш кўрилади.

Сухбатдошим хаёл сурб қолди. Кейин бошини бир силкитиб:

— Афсуски, кейинги пайтларда ака-укалар, опа-сингиллар ўртасида мерос бўйича аризабозлик кўпайиб бораляпти, — дейди. — Шу билан бирга ноконуний келишув битимларининг суд томонидан қабул қилиниш ҳолатларига ҳам бот-бот дуч келаямиз. Бундай пайтларда прокуратура протест киритмоқда, албатта.

Рахимахоннинг бу фикри менга бир маҳалла оқсоқоли билан сухбатни эслатди:

— Билсангиз, одамлар майдалашиб, икир-чикирларга ўралашиб қолишаётганга ўхшашади, — деган эди у. — Ака укага даъвогар, тоға жиянга кенглик қиломайди.

Боягина Раҳимахон прокуратура органларидағи айрим ходимларнинг ўз хизматига номуносиб хатти-харакатлари ҳақида гапиргани ҳам бежиз эмас.

— Интилиш соғлом бўлса — яхши. Лекин таъма, по-раҳӯрлик ҳеч қачон ёрғулника чиқармайди. Аксинча, қашшоқлаштиради, маънавий тубанлаштириб бораверади.

Булар — адлия маслаҳатчisi Раҳима Курбонқулованинг фикрлари.

Жўрабек МУРОДОВ.

Савол беринг, жавоб оласиз

Пенсияга чиққунимча темир йўлда ишлаганман. Мен санаторийга бепул йўлланма олишга ҳақлиманми? Хусусан, темир йўллар тизими қарамогидаги санаторийларда имтиёзли даволана оламаними?

Ҳамида ҚУРБНОВА,
Олмалиқ шаҳри.

Ўзбекистон Республикаси Мехнат ва аҳолини ижтимоий ҳимоялаш вазирлиги ижтимоий ёрдамни ташкил этиш бошқармасининг бош мутахассиси Н. Тўраева жавоб беради:

— Санаторийда даволаниш хусусида шуни айтиш мумкинки, ишламайдиган ҳар бир пенсионер даволаш муассасасининг тавсияси асосида икки йилда бир маротаба маҳаллий ижтимоий муҳофазалаш хизматлари орқали санаторий-курорт йўлланмасини бепул олиши мумкин. Шуни эътиборда тутиш лозимки, йўлланма факат мазкур ижтимоий таъминот хизмати шартнома тузган даволаш муассасасигагина берилади. Одатда шартнома касаба ўюшмалари қарамогидаги сиҳатгоҳлар билан тузилади.

Сизнинг хусусий ҳолатнингизга келсак, одатда пенсионер ишлаб кетган идора бундай эҳтиёжларни қондиради, имтиёзли йўлланмасини бепул олиши мумкин. Шуни эътиборда тутиш лозимки, йўлланма факат мазкур ижтимоий таъминот хизмати шартнома тузган даволаш муассасаси билан якка шартнома тузишга эришиши мумкин.

Мен йигирма саккиз йил бир жойда узлуксиз ишладим. Ешим улғайиши билан соғлиғим ҳам ёмонлашиб бормоқда. Шу сабаб мен учун қисқартирилган иш вақти белгиланиши мумкини?

Умид АКБАРАЛИЕВА,
Янгийўл шаҳри.

Касаба ўюшмалари Тошкент вилоят кенгашининг хуқуқшуноси Н. Ефимова жавоб беради:

— Ёшлари, саломатликлари, меҳнат шароитлари ёки хизмат вазифаларининг ўзига хослиги ҳисобга олиниб, ходимларнинг баъзи қатламларига меҳнат ҳақини камайтирмасдан қисқартирилган иш вақти белгиланиши мумкин.

Бундай ходимларнинг рўйхати Меҳнат кодексининг 116-моддаси 2-қисмидаги кўзда тутилган. Унга кўра, қисқартирилган иш вақти:

— ёши 18 га тўлмаган ходимларга;
— I ва II гурӯх ногирони ҳисобланган ходимларга;

Мен болалар уйида ишлайман. Йилига икки марта тиббий кўриқдан ўтамиш. Ҳаражатини ўз ҳисобимиздан тўлаймиз. Шу тўғрими?

Роҳатой ҚОБИЛОВА,
Чирчиқ шаҳри.

Йўқ, албатта. Ўзбекистон Республикаси Мехнат Кодексининг 214-моддасига асосан иш берувчи меҳнат шартномасини тузиш чоғида дастлабки тарзда ва кейинчалик — иш давомида вақти-вақти билан ходимларни тиббий кўриқдан ўтказиши ташкил этади.

Мехнат шароити нокулай жойларда ишланаётганида дастлабки тарзда ва иш давомида тиббий кўриқдан ўтилиши зарур бўлган бошқа ишларнинг рўйхати ва уларни ўтказиши тартиби Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг 2000 йил 6 июндаги 300-сони бўйруғи билан тасдиқланган.

Мехнат Кодексининг 9-моддасига асосан муассасаларнинг касаба ўюшмалари ва Ўзбекистон Республикаси Баш прокурори ва унга бўйсунувчи прокурорлар меҳнат тўғрисидаги қонунлар аниқ ва бир хил ижро этилишиустидан назорат олиб борадилар.

Мехнат Кодексининг 214-моддаси талаблари бажарилмаган тақдирда прокуратура органларига мурожаат қилишингиз мумкин.

Хабибаҳон умри шундай якун топишини асло хаёлига келтирганда. Кута-кута кўрган фарзанди Ҳакимжондан бошқа нарсаларни умид килганди. Мана бугун қариялар уйининг соя-салқин боғида, узининг ўн ийлилк қадрдени — аравачасида утирганича ўша орзули кунларини, гўдак Ҳакимжонини бағрига босиб, эркалашлари, боланинг қийқириб кулишларини бир-бир кўз олдига келтириди.

У бахтиёр эди. Болалар уйида бирга тарбияланган Комилжон билан севишиб турмуш курди. Эри заводда чилангар бўлиб ишлар, тошиш-тутиши яхши. Ҳабиба мактабда ўқитувчи. Дам олиш кунлари гоҳ театр, гоҳ Чимён сайлларига боришарди. Кунлари шу зайлда хушнуд, хушвақт ўтарди.

Аммо, кутилмаганда бошига бахтсизлик тушди. Эрта билан ўйнаб-кулиб заводига жўнаган Комилжон иш вақти тугамасидан бир аҳволда уйга кириб келди.

— Бўшашиб кетаяпман, — деди секингина.

Ҳабибанинг ўша куни мактабда дарси йўқ, уй юмушлари билан овора эди. Комилжоннинг оппоқ ранги рўйини кўрди-ю, юргилаб қолди.

«Тез ёрдам»ни чақириб, касалхонага олиб борди. «ТошМИ»га ётқизиши. Туни билан докторлар Комилжоннинг ҳаётини сақлаб қолиш учун оёқда тик туриши. Аммо, ҳарна қилишса ҳам, ҳароратни тушира олишмади...

Эҳ-хе! Ҳабибаҳон нималарни бошидан кечирмади Комилжондан кейин! Лекин, тишини тишига кўйди. Ҳакимжон ўқисин, одам бўлсин деб, совук демади, иссик демади, чарчадим демади,

ҚўМИТА ТАШАББУСИ БИЛАН

Хар бир жамиятда аёлнинг ўрни, уларнинг мавқеи алоҳида бўлиб келган. Айниқса, оила фаровониги, фарзандлар камолотида аёлларнинг хизмати таҳсинга сазовор. Аммо, кейинги пайтларда аёллар билан боғлиқ нокобил ҳатти-ҳаракатларнинг юз берётгани барчани ташвишига солмоқда.

Хусусан, оиласарнинг барбод бўлаётгани, фарзандларни тирик етим бўлиб қолиши, вояга етган қизлар ўртасида турли нохуш воқеаларнинг юзага келиши ва бошқа кўнгилни хира қиладиган ходисалар шулар жумласидандир.

Куйичирчик тумани хотин-қизлар қўмитаси ташаббуси билан ўштирилган тадбир ҳам ана шундай кўнгилсиз ҳолатларнинг одини олишга қаратилган эди.

«Аёл ва оила» мавзуида бўлиб

йтган ушбу тадбирда туман аёллари, вояга етманган қизлар иштирок этдилар. Аёлларнинг оила ва жамиятдаги мавқеи, қизлар тарбиясида оналарнинг ўрни, бугунги кунда хотин-қизлар ўртасида миаммаларнинг сабаблари хусусида қизғин мулокот бўлди.

Ёқумой РАҲИМЖОНОВА.

Оқил ота почтасидан

Икки норасида гўдак билан қолдим. Отапари ишдан бўшаб қолгаңди. Бизни ташлаб кетди. Бир йилки, ота-онаси билан яшайди. Беихтиёр: «Нима, сизнинг топиб келганингизни еялимизми?» — деб юборганим шу ҳолга олиб келди. Айтинг, нима қилай?

С. В.,
Келес.

ЎЙЛАБ ГАПИРГАН МАЪҚУЛ

Оқил отанинг жавоби: Кутинг. Лекин, чўзмай ўзингиз у кишидан узр сўранг. Сезишимча, эрингиз виждонли йигит кўринади. Астойдил айбингизга икор бўлсангиз, кечиради.

Унутманги, айтилган сўз — отилган ўқ. Кўпинча яраси бир умрга татийди. Икки фарзанд кўрибисиз, демак, эрингиз эсли-хушли йигит. Фақат орияти кучли. Фарзандларнинг ҳаки-хурмати, узр сўраш, ялиниб-ёлвориш — сиздан. Вақтинча ишламай қолган бўлса, дарҳол бетга чопиш яхшимас.

ниб келадиган одат чиқарди. Бир куни айвонда жунжикиб ўтирганича мудраб қолиби. Баланд овоздан ўғониб кетди. Шанғи келининг сўнгги сўзлари қулогига чалинди:

— ...ўлиб бўлдим!

СОФИНЧ

икки-уч жойда ишлади...

Беихтиёр мижжалари намланганини сезди. Дағаллашиб қолган қўли билан кўз ёшларини артиб, кўзларини юмди.

Аммо, ўша югуриб юрган кунлари ҳам баҳарнов экан, келин олганидан кейинги кўргуликлари олдида. Тўйдан кейин Ҳабибаҳон ётиб қолди. Орада икки ой ўтиб, уни касалхонадан ногиронлар аравачасида олиб чиқиши. Даствлабки пайтлари келини кошдан қовоқ учирмади. Ўғли ҳам атрофида гиргиттон эди.

Лекин, бу узок давом этмади. Бора-бора Ҳабибаҳон аравачасида уззу-кун айвонда қолиб кетадиган бўлиб қолди, тез-тез бетоб бўла бошлади. Келин бўлса, ошхонадами, уйдами, юмуш билан овора, чой дамлаб, олдига кўйиб кетишни ҳам унта бошлади. Ҷақириса, оғри-

— Нима қил дейсан, ахир? — шивирлагандек бўлиб сўради Ҳакимжон.

— Айтганман неча марта, — ёқимсиз оҳангда яна бир нима деганича келин тескари қараб кетди.

Шу кеча Ҳабибаҳон қатъий қарорга келди. Эрта билан салом бериб кирган ўғлига:

— Болам, сени ҳам қийнаб қўйдим, кел, хўп дея қол, — деди. — Обориб қўй мени, ўша қариялар уйига.

Ҳакимжон тиззалаб ўтириб қолди:

— Нималар деяпсиз?!

— Олиб бор, болам, — энди Ҳабибаҳон қатъирик гапирди. — Ахир, нима қиласан, ўзингни бунчалик қийнаб?

САБРИИНГ ТАГИ ОЛТИИ

Ёлғизигина қизим ўйимга кўз ёши қилиб келди. Айтишича, қайниснгиллари ўтирса — ўпқо, турса — сўпқо дермиш. Эрига айтса, ўзларнинг келишиб олинглар, дермиш.

Ҳабиба,
Қиброй тумани, Ёнариқ қишлоғи.

Оқил отанинг жавоби: Қизим Ҳабибаҳон, кўёвингиз нима қилсин, ахир? Сингиллари билан уришсизми? Ҳозирги ҳолатда ўзини шундай тутгани маъқул.

Ёзишингизга қараганда, қизингиз «ёлғизигана». Демак, эркатой бўлиб ўғсанлиги шубҳасиз. Маслаҳатим шуки, қизингизга ётиғи билан тушуниринг, янги оиласига кўнисин. Бу кўнишига қайниснгиллар билан муросаи мадора ҳам киради. Зийракроқ, чаққонроқ, эпчилроқ, орастароқ бўлса, олам гулистон.

— Албатта-да, — хонага келин кириб келди, — сиз ишингизда хотиржам бўласиз. Мен — илмий ишимни тутатаман. Ойимларга ҳам яхши бўлади у жойда.

Ҳакимжон ер чизиб қолди. Ҳалиги изтиробидан асар ҳам қолмагандек эди.

Мана, Ҳабибаҳон қариялар уйига келганига ҳам беш ой бўляпти. Бу орада қорлар эриб, ёмғир мавсуми ўтиб, яна атиргуллар чамандек очилиб, раҳонлар хид тарашиб қолди. Аммо, Ҳакимжондан дарак йўқ. Даствлабки кезлари икки-уч келди. Кейинги келишида: «Тижорат қиласа, бозордаман, — деди. — Келинни кеча Бишкекка жўнатдим, мол олиб келиди». Шунга ҳам уч ойлар бўлиб қолди... Тинчмикин?.. Омон-эсонмикин?..

— Ха, ая, сизга нима бўлди?

Соя-салқин йўлкада ҳамшира қиз Сожидаҳон зипиллаб келарди.

— Ўзим, — деди Ҳабибаҳон кўзларидағи ёшни артиб.

— Ҳафа бўлманг, аяжон, — Сожида аравачани қўзғатди. — Залга кирамиз. Концерт бошланяпти. Ҳофиз келгандар.

Ю. ЖУМАНИЁЗОВ.

АЛЛОМАЛАР АЁЛ ВА СЕВГИ ҲАҚИДА

♦ Миллат келажаги — оналар қўлида.

О. БАЛЬЗАК.

♦ Киз боланинг жамики бойлиги — унинг номуси, бу бойлик ҳар қандай меросдан ҳам қимматлидир.

В. ШЕКСПИР.

♦ Табиат аёлга шундай дейди: уддасидан чиқсанг гўзал бўл, хоҳласанг оқила бўл, аммо идрокли бўлмоғинг шарт.

П. БОМАРШЕ.

♦ Аёл — буюк сўз. Унда кизлик мусаффолиги, дўстга хос фидойилик, она жасорати мухассамлашган.

В. ДОСТОЕВСКИЙ.

♦ Муҳаббат шунчалар қурдатлики, у ҳатто бизни қайта яратади.

АРИСТОТЕЛЬ.

♦ Севиш — дунёдаги барча яхшиликларни севган одамнинг раво кўриш ва унга ато қилиш деганидир.

Ж. МАДЗИНИ.

♦ Аёлларни севинг ва иззат қилинг, улардан фақат юпанч эмас, балки илҳомингизга куч, маънавий ва аклий қобилиятларнинг икки баравар оширучи қурдат ахтаринг.

Д. ЖЕРРОЛЬД.

♦ Муҳаббат эҳтирослар ичидан энг кучлиси, негаки, у бирварака-йига ҳам акли, ҳам юракни, ҳам вужудни эгаллайди.

Ф. ВОЛЬТЕР.

♦ Тўсиқлардан кўрқан севги севги эмас.

Д. ГОЛСУОРСИ.

ЗАРКЕНТ ГИЛАМЛАРИ

Паркент туманинг Заркент қишлоғида гилам цехи барпо этилди. Қишлоқ қизларининг 25 нафари иш билан таъминланди. Касб сирларини хоразмлик гиламдўлар

ўргатиши. Цех жамоаси кисқа муддатда бир дона паттилам, бир дона палос тўкиди.

Ш. ЭРКАБОЕВ.

НИМА ЧОРА КЎРАЙ?

Қизим ўн олтига қадам кўйди. Шу кунларда алланечук — қулогига гап кирмайдиганроқ, сўзларни уқмайдиганроқ бўлиб қолаяти. Онаси: «Хой освэр!» ёки «Мен сенга гапиряпман, анқов!» ва яна «Хой без, менга қара деяпман!» деб овоз кўтарса, бир сесканади-ю, қараб тураберади. Ўйлай-ўйлай ўйимнинг охирига ета олмаяпман. Гулнора тўнгич қизим, онаси унга қаттиқ гапирса, сингиллари Лола билан Барно олазарек бўлиб қолишиди.

Хурматли Оқил ота, нима қилай? Қандай чора кўрсак, Гулноранинг бу ҳолатида ўзгариш бўладими?

Ҳошимжон Қодиров,

Бўстонлиқ тумани,

Товоқсој қишлоғи.

ҳолатларини «пайкамаслик» лозим. Панд-насиҳат қиламан деб, ортиқча безиллатиб қўйиш яратмайди. Ўз ҳолига қўйиб беринг, ҳатто сездириб меҳрибончилик ҳам қилманг.

Кисқаси, қиз бамисоли бир гул. Ортиқча «пӯф-пӯф»лаш ҳам, ҳаддан зиёд таъқидлар ҳам фаттар зарар келтиради.

Эҳтиёт бўлинг, қарғаб-тергаманг. Қўйиб қўйинг, вақти-соати билан ўзини ўнглаб олади.

Янги руқи: «Ҳамдўстлик» клуби

Ўз мустақиллигининг ўн икки йиллигини нишонлаётган республикамиз хотин-қизларининг чет эллик дугоналари, бошқа мамлакатлар хотин-қизлар ҳаракати ва ташкилотлари аъзолари билан алоқалари ҳам кучайиб бормоқда. Уларнинг ҳаёти, фаолияти билан танишмоқдалар, ўзаро тажриба алмашмоқдалар. Ўтган ийли бу борадаги ишларни янада жонлантириш мақсадида Тошкент вилояти ҳокимлиги қошида 2002 йилда хотин-қизлар кўмитаси ташаббуси билан «Ҳамдўстлик» аёллар клуби ташкил этилди. Клубда хорижий мамлакатлардаги маънавий ҳаёт, ижтимоий турмушда аёлларнинг ўрни, уларнинг тажрибаларини ўрга-

ниш билан бирга республикамиз, вилоятимиз хотин-қизларининг ҳаёти, фаолияти, турмуш тарзи, урф-одатлари, ань-аналари ва изланишларини тарғиб қилишга багишланган машгулотлар иштирокчиларда катта қизиқиш уйғотмоқда. Ҳозирда клубга аъзо хорижий мамлакатлар сони ўн бештага етди.

Тахририят шуни ҳисобга олиб, «Аёл, Оила, Жамият» саҳифаларида жаҳон мамлакатлари, уларнинг ижтимоий ҳаётида хотин-қизларнинг ўрни, миллий урф-одатлари билан таништириб боришни режалаштириди. Бугунги биринчи ҳикоямиз — Индонезия Республикаси ҳақида.

Чехрасида майнин жилмайиш порлаб турувчи Президент катта-кичик анжуманларда пайдо бўлишини орзигиб кутишади. У кўзга ташланиши ёки минбарга кўтарилиши билан минглаб кишилар олишиб кутиб олишади. Халқ мана шундай илик муносабати билан мамлакат Президентини — ўз қизини алқашини, уни ҳурмат қилиши ва севишини намоён этади.

Бугун ўз саъи-ҳаракатлари билан кенг жамоатчилик ҳурмат-эътиборини қозонаётган бу аёл — Индонезия Республикасининг Президенти Диах Пермата Мегавати Сукарнопутри хонимидир. Бу йирик сиёсий ва давлат арбоби 2001 йилнинг 23 июляда Президент лавозимини эгаллади. Минг бир ороллар мамлакати — Индонезия халқлари уни алқаб «Бизнинг Мегавати» деб юришади. Унинг давлат бошқаруви олий раҳбари даражасига кўтарилиши поғоналари қизғин кечди.

Мегавати Президент Сукарно ва мамлакатнинг биринчи хоними Фатмавати оиласида 1947 йилнинг 23 январида дунёга келди. Мамлакат мустақиллиги ва бирлиги учун кураш ҳал қилувчи босқичга кўтарилиган кезлар эди. Лекин, кўчиб-улоқиб юришлар Адис, — Сукарно Мегаватини эркалаб, Адис яъни қизалогим деб чакиради, — тарбиясига тъисир кўрсатмади. У акаси Гунтур ва опалари Рашибати ҳамда Сукмавати билан бирга Мердек давлат саройи худудидаги мактабда таълим ола бошлади. Бу мактабда амалдорлар, боғбонлар, ҳайдовчи ва уй хизматчиларининг фарзандлари бирга ўқишиади. Сукарно фарзандлари болаликдан авом ҳалқ ҳаёти, орзу-интишларини ҳис қилиб ўсишларини талаб қиласди.

Адис тиниб-тинчимас қиз эди. Уйга бирон меҳмон келиб қолса, рақс тушишини ёқтириади. Камтар, доимо қулиб юрувчи бу қизни хамма тенгдошлари ёқтиришар ўзининг юмшоқ кўнгиллиги, камтарона, фамхўр фазилати билан уларнинг тўла ишончини қозонганди. У турли ўйинлар-

МЕГАВАТИ — МИЛЛАТ РАМЗИ

Юмшоқ, майнин хислатли, доимо қулиб юрувчи бу аёл қийинчиликлар ва муваффакиятсизликларни чидам, сабр-тоқат билан енгигиб ўтиб, ўз мақсадига эришди.

ни ўйлаб топишга уста эди. Сукарно миллий бирлик ва мамлакат яхлитлиги foяларини фарзандларига болаликдан сингдириди. У Мегавати онгига ўз foяларини сингдириб, унинг шахс сифатига шакланишига тъасирини кучайтириб борди. Бу ҳол қиз акаси Гунтур билан бошлангич мактабда ўқиётган кезларida ҳам давом этди. Бо-

ларни ижтимоий ҳаётга тайёрлашда, улар кенг фикрли, укували инсонлар бўлиб етишишига алоҳида эътибор беришарди. Лекин, Мегавати отаси сингари жўшқин нотик бўлолмади, опасингиллари каби авом олдида ҳам бот-бот пайдо бўлавермасди. Унинг юмшоқ, майнин хислати одамларнинг дард-аламларига дарҳол жавоб беришга, улар

билан ҳамдард, ҳамфир бўлишга чорларди. У ўз фикрларини қизғин химоя кила оларди. Сиёсий, миллий ва ҳалқаро ҳижматларда тажрибали ота тарбияси бунда ҳал қилувчи ўрин тутди. Сукарно қизига турли муаммоларни, ички ва ташки воқеаларни чукур шарҳлаб берарди. Айни пайтда Мегавати онасидан қийинчиликлар ва муваффакиятсизликларни сабр-тоқат билан енгигиб ўтиш, чидамли бўлиш, ўз хатти-ҳаракатини назорат қилиб бориш фазилатларини ўзига олиб ўсди. Мактабда ўкувчилар одамларга фамхўрлик, Аллоҳни, мамлакатни ва миллатни севиш руҳида тарбияланарди.

Мегавати кейинчалик қишлоқ хўжалик ва психология мактабларида ўқиди. Лекин уларни тутгатмади. Чунки, бу пайтда отаси оғир дардга чалиниб қолганди. Бироқ, бу ҳолатлар унинг шахс сифатидаги камолотига, билим ва қобилиятларини ошириб боришига заррача тъасир кўрсатмади. У дўсту душманни зийрак фарқлар, Индонезия демократия тамоиллари тантанаси учун курашларда қатъият кўрсатарди.

Ўтган ҳаёти мобайнида Мегавати уч марта турмуш килган. Биринчи эри — учувчи Суриндо Жупжарсо авиация фалокати натижасида ҳалок бўлган. Мисрлик ёш дипломат Ҳасан Жамол Аҳмад Ҳасан билан курилган иккичи турмуш эрининг ота-онаси талаби билан икки ҳафтадан кейин барҳам топди.

Вақт энг яхши даво, дейдилар. Мегавати ҳам вақти-соати келиб, ўзининг чинакам баҳтини топди — Жанубий Суматра орлида туғилган Индонезия миллий студентлар ҳаракати фаолларидан бири Тавфиқ Киемасга турмушга чидди. Тавфиқ Мегаватининг сиёсий фаолиятини кўллаб-куватлайди.

— Менинг орзум — Индонезия гуллаб-яшнаса, — дейди Мегавати. — Барча инсонлар фаровонлик неъматларидан бирдек баҳраманд бўлишса. Яхши, адолатли бошқарувина бу орзуни рўёбга чиқариши мумкин.

Шу тариқа Мегавати — бирлашиш, миллат интилишлари ва орзу-умидларининг рамзига айланди.

- Тинч ва Ҳинд уммонлари туташ жойда ўрнашган Индонезия Осиё ва Австралия ўтасида кўприк вазифасини ўтайди.
- Индонезия Республикаси 5193250 квадрат километр майдонни эгаллади. Унинг 3166163 квадрат километри — денизлардан иборат.
- Куруқлик 300 оролдан иборат. Суматра, Ява, Калимантан, Борнео, Сулавеси ва Папуа — энг катта ороллар.
- Нам тропик ўрмонлар билан қопланган оролларда ҳаракатдаги ва «тинч» вулканлар кўп. Факат Ява оролида 112 вулкан ҳавзаси мавжуд, уларнинг ҳар ўнинчи сиёсий вақти-вақти билан ҳаракатга тушиб туради.

МИНГ БИР ОРОЛЛАР МАМЛАКАТИ

ЎЗЛИКНИ АНГЛАШ

Индонезияда эркаклар билан аёлларнинг тенглик тамоили «Панжа шила» — беш қоидага асосланади:

— турмуш ва ривожланнишнинг барча соҳаларида аёллар ва эркаклар хукуклари, мажбуриятлари ва имкониятларининг тенглиги;

— оила ва жамиятда аёлнинг ўғунаштирувчи ўрни;

— аёл нуғузини ҳурматлаш ва унинг алоҳида биологик белгиларини — она бўлиш хусусиятини ҳимоялаш;

— тараққиётда кенг иштирок этиш учун қулай ижтимоий-маданий мухитни ривожлантириш ва аёллар қобилиятини бойитиб бориш;

— нодавлат ташкилотларда фаол иштирок этиш.

ХОТИН-ҚИЗЛАР ТАШКИЛОТЛАРИ

- Индонезия вакили 1992-1993 йилларда Хотин-қизлар мақоми бўйича БМТ Комиссиясининг раис ўринбосари қилиб белгиланди.
- Индонезия Хотин-қизлар конгресси — КОВАНИ 1932 йили ташкил этилди. У хотин-қизларнинг 64 миллий ташкилотини ўз ичига олади.
- КОВАНИ — 1981 йилдан бўён АСЕАН Хотин-қизлар ташкилотлари конфедерациясининг аёзоси.

- Дарма Ванита — Индонезия фуқаро хизматчилари аёлларининг ташкилоти бўлиб, давлатнинг савод-сизликни тутгатиш, ойлани режалаштириш, соғлиқни сақлаш, озиқ-овқат ва атроф-мухитни муҳофаза қилиш каби ижтимоий дастурларни кўллаб-куватлайди.
- Индонезияда куролли кучлар ходимлари аёлларининг турғиҳонга ташкилоти таълим ва ижтимоий фаровонлик масалалари билан шугулланади. Улар Дарма Партивига уюшган.
- Индонезияда Хотин-қизлар хукуклари бўйича вазирлик фаолият кўрсатади.
- Мамлакатда жинслар ўтасида тенглик ва адолат масалаларини мувофиқлаштирувчи ахборот ва таълим дастури қабул қилинган.

Истеъмолчи ҳуқуқлари муҳофазада

Агар эътибор берсангиз, сўнгги ойларда дўконлар расстасидан асосий озиқ-овқат маҳсулотларининг муддати ўтганлари, истеъмол учун яроқсизлари ўқола бошлади. Охирги икки-уч ой ичидаги вилоятимизда яроқсиз озиқ-овқат маҳсулотларини аниқлаш анча жонланди.

ХАРИДИНГИЗ СИФАТИГА КИМ КАФИЛ?

Бу Вазирлар Мажкамасининг «Истеъмолчилар ҳуқуқларини химоя қилишда жамоатчилик иштирокини кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида» ги қарорининг ижроси билан боғлиқ. Унга кўра, кенг жамоатчилик – вилоят истеъмолчилар ҳуқуқларини химоя қилиш жамиятлари фаол ишга кириди. Қарор истеъмолчилар манфаатини, уларнинг ҳуқуқларини химояловчи ва кафолатловчи мухим хужжат бўлиб қолди.

Биринчи навбатда, жамиятларимиз ўз эътиборларини озиқ-овқат маҳсулотларининг сифатини ўрганишига қаратмоқдалар.

Улар томонидан истеъмол маҳсулотларининг сифати ва хавфсизлиги юзасидан ўтказилган мониторинглар натижаси ишлаб чиқарувчи, сотовчи ва хизмат кўрсатувчилар томонидан ҳамиша ҳам тан олинмагни. Алалхусус, улар конунчилик талабларига зид равишда дўконларда сифатсиз маҳсулотлар билан олди-сотди қилишади. Жумладан, вилоятимиздаги айrim дўконларда салқин ичмиллар яроқлилик муддати, ишлаб чиқарилган санаси кўрсатилмаган ҳолда сотилаётганини аникланди. «Солие» хусусий фирмаси ишлаб чиқарган «Элитний», «Зарафшон», «Апельсин», «Зеленое яблоко», «Зарихтер» хусусий корхонаси ишлаб чиқарган «Мачик-кола» салқин ичмилларни ва бошқалар шуладир сирасидан.

Аниқланётган камчилик ва нуксонлар ўз ечимини топмоқда. Ангрен шахрининг, 15/21-даҳасидаги 9-ўйда яшовчи бир гурӯх фуқаролар ариза билан жамиятта мурожаат кишилган. 2002 йилнинг режасида бу ўй тўлиқ таъмирлашини кераклиги аризада кўрсатиб ўтилган. «Лирик» фирмаси томонидан таъмирлаш ишлари бошланган, барча иситиш тизимлари кирилган, лекин хомашё ўйларига сабабли иш тўхтатилган. Натижада истиқомат кишувларининг ўй қиши бўйи иситилмаган. Факат жамият аралашганидан сўнг, таъмирлаш ишлари охирига етказилиб, ўй қиши мавсумига тайёрлаб кўйилди.

Баъзида бозорларда айrim нопок тадбиркорлар ўзлари ман-

фаат кўриб, виждонизли билан истеъмолчиларга зарар етказмоқда. Масалан, муддати ўтган колбаса, болалар овқати, макарон сотовуга чиқарилмоқда. Таркибида жигарни парчалочви госитпол ва бошқа моддалар мавжуд маҳсулотлар сифатсиз ҳамда инсон хаёти учун хавфлини.

Кейинги пайтда вилоятимизнинг туман ва шаҳар ИХХК жамиятлари фаоллари, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириши бошқармаси ҳамда хўжалик судлари озиқ-овқат маҳсулотларининг хавфсизлиги ва сифати бўйича ўтказилган мониторинглар натижасида тўпланган хужжатлар кишини ҳайратга солади. Шуни айтиш керакки, ўз камчиликларни тан олмаган тадбиркорлар ўз ишига ноконуни аралашишда ИХХК ходимларини айблай бошладилар.

Истеъмолчилар ҳуқуқларини химоя қилиш жамиятлари назорат органи ҳисобланмайди ва у савдо марказларининг молиявий ва хўжалик фаолиятига аралашмайди, факат истеъмол маҳсулотининг сифат ва хавфсизлигини кузатади.

Шуни таъкидлаш мумкинки, истеъмолчилар ҳуқуқларини химоя қилиш жамиятлари аниқлаган конунбузарлик ёки мониторинг натижасини бекор қилиб бўлмайди. Чунки, бу билан муммони ҳал этишига тўсқинлик килинади, холос. Эндиликда, мониторинг билан жуда катта истеъмолчилар оммаси шуғулланади.

Хеч қандай четдан бўладиган босим, кўркитиш, тўсик, панд беришлар, истеъмолчилар ҳуқуқларини химоя қилиш ўйлидан жамоатчиларимизни қайтара олмайди. Уларга кенг ваколат берилган. Демак, бу ҳаракатчилардан наф кутилмоқда. Шу сабаб фаол ишлаш лозим.

Камолжон ШОДИМЕТОВ,
Тошкент вилоят
истеъмолчилар
ҳуқуқларини химоя қилиш
жамиятлари ҳудудий
бирлашмаси раиси.

Очиқ усолда кўмир қазиб чиқарилаётган Ўпартоғ конида иш ҳамси кенгайиб, кон устини очиши, ёкиги қазиб чиқариши кўпаймоқда. Уларни ташишининг асосий оғирлиги эса «БелАЗ қўмир» автосаройи жамоаси зими масига юклатилган.

Корхонада асосан кўп ташишга мўлжалланган автоуловлар ишлатиляпти. Бу ерда кузови 110 тонна сифимга эга бўлган автомашинапар ҳам бор. Улар билан ҳар куни кондан бир ярим минг тонна қўмир ва учминг куб метр төғ жинслари ташиляпти. Яқинда корхона яна

Лангарлик Ҳалилполвонни Тошкентдек шаҳри азимда ким танимайди дейсиз. Оддий, меҳнаткаш, камбағалпарвар эди. Аравакашлик қилиб, кундаклик нонини кунда топарди. Одамларнинг хонадонларига сомон, ҳашак ташир, рўзгорини амаллаб тебратарди. Ёши улғайиб, ўйланадиган вақтида ҳаёл сурб қолди. Сархумдонлик ма-

шхур ҳофиз Турғун ака Каримов Ҳалилполвонни шу алфозда кўриб, сўради:

— Ҳалилвой, мунча паришонсиз?

Полвон ахволни тушунтириди.

— Тўйни бошлайверинг, Ҳалилвой, —

деди ҳофиз. — Карнай-сурнай, созандою қўшиқчи, раққоса ҳам биздан. Яна бирор камчилик бўлса, тортишманг, ука, амал-тақал қиласиз.

Ҳалилполвоннинг ўйланадиганидан хабар топиб, ҳофиз Аскар Убайдуллаев ҳам ёрдамга етиб келди. Тўй бир бойваччанинг тўйидек ажойиб тус олди.

Орадан йиллар ўтди, Турғун ака оламдан ўтди. Дағн маросимида Ҳалилполвон ўз отасидан ажралиб қолгандек мотамсаро бўлди. Қабрга ўзи тушди. Турғун ака, Аскар акалар ҳакида гап борадиган бўлса, Ҳалилполвон ҳамон кўзига ёш олиб эслайди, дуо килади.

Ўзбекистон ҳалқ ҳофизи Турғун Каримов Шайхонтоҳур туманидаги Сархумдон маҳалласида яшиди. Ҳушвозов хонанда Жўраҳон Султонов, Ақбар Ҳайдар сингари машхур устоз қўшиқчилар таълимни олди. Ҳофизнинг ижроқилик санъати Юнус Ражабий бошчилигидаги «Ўзбекистон» радиоси мақомчилар дастасида сайқал топди. «Ҳануз», «Нигора бир кўрарга», «Ёр истадим», «Фи-

КУТУБХОНАЛАРГА СОҒАЛАР

«Чирчиқшилоқмаш» очиқ акциядорлик жамияти маъмурияти шаҳардаги айrim кутубхоналарни таъмирлаш, уларнинг

кислми хужжатли сериал.
16.30 ТВ – анонс.
16.35 Болалар экрани: «Том ва Жерри». Мультфильм.
17.55 Кўрсатувлар дастури.
18.00 «Янги авлод» студияси: Катта танафус, Болалар учун концерт.
18.35 Спорт ҳафтномаси.
18.50 Олтин мерос.
18.55, 21.55 Иклим.
19.00 «Давр»-news.
19.15 ТВ – анонс.
19.20 «Қаҳқаҳа» студияси намоиш этади.
19.55 Мусикий лаҳзалар.
20.00, 20.50, 22.30 Эълонлар.
20.05 «Герберт Уэлс олами». Бадий фильм 2-қисм.
21.00 «Кибли кирқ ёриб» Интеллектуал ўйин.
21.30 Герберт Уэлс олами». Бадий фильм 1-қисм.
21.45 «Санъатга баҳшида умр». Бадий фильм.
22.15 «Зинама – зина» телевизиони.
23.55 – 24.00 Хайрли тун, шаҳрим!

«Тошкент» телеканали

17.10 Кўрсатувлар тартиби.
17.20 «Эртакларнинг сехри олами». Мультфильм.
18.55 21.40 «Экспресс» телегазетаси.
19.00 «Табриклиймиз-кутлаймиз».
19.20 «Жаҳон географияси».
19.50 «Тв мадад».
20.00 «Ҳанда дўкони».
20.20 ТТВда сериали. «Кайсар ва довюраклар».
20.40 Ўзбекистон Республикаси мустақилларининг 12 ийллиги олдидан «Озод ва обод ўрт».
21.00 Ҳаёт сабоқлари: «Кирк тогоранинг кирк ногораси». Кўп қисмли видеофильм. 7қисм.
21.45 Кинонигоҳ: «Галгамет». 1-2-сериялар.
23.35-24.00 Хайрли тун, шаҳрим!

«Халқаро» телеканал

9.05 Кўрсатувлар тартиби.
9.10 Д. Криловнинг «Йўлда ёзилмаган қайдлари».

Таҳририятга мактуб

МУАММО ҲАЛ БЎЛАРМИКАН

бир туркум «БелАЗ» автомобилларини олди. Ҳар бирни 30 тонна юк ташишга мўлжалланган бу транспорт воситалари унинг ишлаб чиқариш қувватини сезиларли даражада оширишга олиб келди. Жамоада 260 нафар ишчи-хизматчи ишлайди, улардан 150 иши оғир юкли автодағаргичларни кун ора 1 соат давомида бошқарди. Транс-

порчилар бу ерда овқатланиш учун имконият йўқлигидан қийналмоқдалар. Бир вақтлар курилиши бошлаб кўйилган ошоначойхона биноси чалалигича ётиди. Уни куриш ишлари охирiga етказилиб, фойдаланишга топширилса, ишчилар учун куайлик яратилган бўларди.

Теша ШЕРАЛИЕВ.

Хотира

Қўшиқлари ҳамон ёдимда

гоний» каби катта ашуларап махорат билан ижро этиб, ҳалқ орасида танилди. Ҳофизнинг ширали овози Ўзбекистон бўйлаб машхур бўлиб кетди. Турғун Каримовнинг хуш овози уруш йилларида катта Фарғона канали курилишида бот-бот янграли. Оташнафас ҳофиз харакатдаги армияда аскарларни ғалабага руҳлантириди. Генерал Собир Раҳимов дивизиясида, бошқа фронтларда беरилган концертларда иштирок этди. Ёзувчи Ойбек бу гурухга бозчилик қилиб, ҳофизнинг аскарларга қилган хизматини ўз кўзи билан кўриб, «Эсадалиллар» китобига кириди. Турғун Каримовнинг «Ўлтургуси», «Чаман ялла», «Кон ютиб», «Санобар», «Қорабайир отимиз» каби қўшиқларни халқимиз ҳануз ўзгача бир орзишиш ва сурур билан тинглайди.

Ўзбекистон ҳалқ артисти Фанижон Тошматов шундай деган эди:

— Турғун Каримов юят оддий, камтар ва ҳалқ калбига сингган ҳофиз эди.

— У вақтларда Турғун Каримовни танимagan одам йўқ эди, — эслайди тиббиёт фанлари доктори, профессор Йўлдош Ҳасанов. — Турғун Каримов иштирок этган тўйлар, сайллар, ийғилишларда даврага файз кириб кетарди.

Кейинчалик етишиб чиқкан Аскар Убайдуллаев, Салоҳиддин Муҳиддинов, Асад Орипов, Муҳторхон Азизов, Муродхон Қоплонов каби ҳофизу созандалар Турғун акадан санъат сирларини ўрганишиди.

Турсунхўжа МАҲМУДХЎЖАЕВ.

оталиқа олинди. Яқинда уларнинг ҳар бирига юзтадан китоб совға қилинди. Улар асосан бадий, болаларга мўлжалланган ва техниканинг турли соҳаларига тааллуқли адабиётлардир.

Шокир ТУГОНОВ.

«Фан-фан мұхаббат атри»

Бадий фильм.

22.50 Бокс. Заб Ҷуда – Де Маркус Корли.

23.50 «Тахлилнома».

00.30 «Түнингиз осуда бўлсин».

30-канал

9.00 Дастворнинг очилиши. 9.05, 11.30, 17.40, 20.45 «Телемакор». 9.30 «Денис-шумтака». Мультиериал. 10.00 Болалар учун фильм. 12.00 Оиласвий кино. «Полтергейст». 13.40 Ҳудудзги кинозал: «Кора беретлар». 16.10 Дағ олиш дастури. 16.40 Мусикий дастур. 17.00 Телеўин. 18.10 «30-канал» киношоми: «Юлдузи дарбозалар». 19.45 «Ошикона». Мусикий дастур. 20.00 «Асли ҳаётдагидек». Ҳажвий сериял. 20.30 «Клип-совға». Сериял. 22.00 «30-канал» киношоми: «Юлдузи дарбозалар». 22.30 «Сонинча». 23.15 Спорт шархи.

Yakshanba

10

17.15 Ўзбекистон Республикаси мустақилларининг 12 ийллигига «Дононлар оша».
17.35 ТВ анонс.
Езги таътил кунларида. «Болалар сейрараси»:
17.40 1. «Болалар ва катталар».
2. «Олтин тоҳ». Телевизион үйин.
18.40 «Қўшиғимиз Сизга армугон».
19.05 «Калб гавҳари».
19.25, 20.00, 20.25, 21.10 Эълонлар.
19.30 «Таҳлилнома» (рус тилида).
20.05 «Кўрсатувдан – кўрсатувчача».
20.30 «Таҳлилнома».
21.15 Ўзбекистон Республикаси мустақилларининг 1

Шеърият

ДАЛАГА ОШИКАР
ДЕҲОН

Кезар ўлкам узра саратон,
Замин мисим қизиган тандир.
Даласига ошикар дедрон,
Бир ўнни банди эшгандир.

Нақ мияни қайнатоворай деб,
Олов туркар атрофга қўёш.
Ўзин эмас, гўза камин еб,
Югуради дехон яланбош.

Ҳар бир кўчат билан тиллашув
Бошмар, бориб улар ёнига.
Эштларга тарағанча сув,
Оро кирап ўзга жонига.

Шу алфозда кеч ҳам киради,
Ой нурида сув тараф дедрон.
То тонггача шундай юради.
Елкасида залзори кетмон.

Кезар ўлкам узра саратон,
Даққасин билоб ғанимат —
Дехон уннар ҳар кеча, ҳар тонг,
Яратмоқда биз учун неъмат.

Абдулхамид МУСА ўели.
Оққурғон тумани.

Ўзбекистон Бадий академияси марказий кўргазмадар зилида Миср Араб Республикасининг юртимиздаги элчиҳонаси билан хамкорликда эҳромлар юрти мўйдалам соҳиблари асарларининг кўргазмаси очиди.

Билиб қўйған яхши
СЕЗГИР АЁЛЛАР

Жониворларнинг ер қимирлашини олдиндан билиши фанга маълум. Хўш, одамларда бундай хусусият борми?

Венгриядаги Карпати-Маттра-да яшовчи кекса кишилар, айниқса, аёллар ер қимирлашини беш-олти соат илгари хис килишар экан. Венгрия халқ республикасининг сейсмология институти ходимлари улар билан учрашиб, текширишлардан сўнг шундай холосага келдилар. Ер қимирлаган вақтда маҳаллий аҳоли ўзини жуда бошқача хис килар, бўшашиб, кучли бош оғригини сезар экан. Уларнинг юрак уриши ҳам ўзгарар экан. Бундан ташқари, аёлларнинг кулогига кучли шовқин эшитилиб, оғзи куйган нарсанинг таъмини сезаркан.

К. ЭГАМБЕРДИЕВА
тайёрлади.

Мисрлик рассомлар кўргазмаси

Кўргазманинг очилиш маросимида сўзга чикқанлар икки мамлакат ўртасидаги маданий-майрифий муносабатлар тобора мустаҳкамланиб бораётганини таъкидлади. Ўзбекистон Бадий академияси ҳамда Мисрнинг турли

илмий, маданий марказлари, университетлари билан хамкорлиги бунинг яна бир далилидир.

Юртимизда ана шу мамлакат рассомларининг бадий кўргазмасини ташкил этиш яхши аньянага айланиб бормоқда. Бу гал-

ги кўргазмада Мухаммад Таравий, Савсан Амир, Одил ал-Масри, Мустафа Абдулфаттох, Мухаммад Иброҳим Абдусалом каби мусавиirlарнинг ижод на-муналари кенг ўрин берилган.

(ЎЗА).

либ, клубдаги нарсаларни «йиғишириб» кетибди...

Чандон хуноби ошган мудир қишлоқ кенгагишига юргуди. У бу ишни ким қылганлигини се-зид туради.

— Ақлинг жойидами, ука. Қандай қилиб акт тузаман? Бўлмайди! Юкорида тоғаси бор унинг. Ана, раисга кир, — котиб уни итаргудек бўлиб, хонасидан чиқаришга интиларди.

Бу орада раиснинг хонасига бошқа ходимлар ҳам келиб улгуришганди. Ҳе йўқ, бе йўқ, ўдағайлашга ўтди Учарбой:

— Ўрнимди эгалладинг, индамадим. Ойлигимди киркдинг, индамадим. Энди ўғри қиляпсанми?! Бизди ҳамма танийди. Сен кимингга ишонасан, даюс?! Унга фарош қўшилди:

— Бу менгам кун бермасди. Нукул полди жув-жув деб, жонимди оларди. Бор Учарбой, Пар-

пихонимди чақириб кегин. Улар билади, клубди қалити нечталигини. Менам биламан, ахир ўн тўрт жилдан бери пол жувоман-а, шу жерда... — Чакирибиз сизди, раис бова? — бир маҳал бизигизошна туфлида ҳакқачоклаб Парпихоним етиб келди. — Човиб келавердик. Тинчликма, раис бова?!

— Келинглар. Война бўб кетди-ю. Ишларинг қалай, қизим. Белинг бақватма? — Холбўтаевнинг ўзидан анча-мунча ёши катта аёлни қизим дейиши мудирнинг энсасини котирди. — Бу силардан сўрамоқчи эдик, клубдинг қалити нечта? Мўминдан олдин ишлагансизлар?

— Калит? Фақат битта-да. У ҳам мудирда турди.

— Ана айтмадимми?! — Учарбояга жон кирди. — Калит бўлмаса, мен қандай қилиб кираман у ерга, бирор жойи синмаган, бузилмаган бўлса. Тухматчини қаматаман! Судга бераман!

— Менга мелиса чақир, акт туз дейди-я, — котиб қўлни пахса килди. — Сал бўлмаса, мунинг жиноятига шерик бўларканман-а?!

— Ўв бола! — қичкириб раис. — Нега бирорга тухмат қиляпсан? Аризанди жаз, ишдан бўша! Ё милиса чақирайлими?

— Ҳалиям ўша куниёқ мелисага хабар берганиман, — пинагини бузмади мудир.

У дики-нафас мұхитни, маданиятсиз, майда, онгиз кимсаларни тезроқ тарк этгиси келар, кўчага, тоза ҳавога интиларди...

Кўп ўтмай, ўқолган нарсалар Учарбоянинг молхонасидан топилди. Шунга қарамай, Мўмин Тўхтаев ишдан бўшашибга ариза берди.

Ўрозгул ХОЛБОЕВА.

Гидрометеорология
Бош бошқармасининг ҳа-
бар бериси

ча, 6 август куни Тошкент вило-

ятида ҳаво бироз булутли бўлади,

ёнингарчилик бўлмайди. Шимоли-

шардан секундига 7-12 метр тез-

лидка шамол эсади. Кечаси 13-

18, кундузи 23-38 даржа иссиқ

булади.

Фуқаролик ишлари бўйича Тошкент вилоят суди раҳбарияти ва меҳнат жамоаси шу суднинг ходими Хоҳибай Исмоиловга во-
лидаи муҳтарамаси

ЁКУТХОН аяннинг
вафот этганилиги муносабати билан чукур таъзия изҳор этади.

Қилмиш-қидирмиш

ТУНГИ БОСҚИНЧИЛАР

Ўқтам, Нодир ҳамда Наврӯз кутилмаганда уларга нисбатан қилинган босқинчиликдан эсан-кираб қолдилар. Ёнларига келиб тўхтаган «ВАЗ-2101» ҳамда «Нексия» машиналаридан тушган олти нафар шахс уларни куч ишлатган ҳолда зўрлик билан автоуловга ўқазиб, тун қоронгусида қаёқладир олиб кетди. Ниҳоят, икки машина кетма-кет дала ерларига келиб

тўхтади. Бу Зангита туманинг алишер Навоий номли ширкат ҳўжалиги экин майдонларининг бир чеккаси эди.

Чор-атрофда ҳеч ким йўклиги босқинчиларга кўл келди. Жинонг тил биринчириб, пишоқ билан куроланиб олган ғаламислар уларга тегишли бўлган пул ва буюмларни тортиб ола бошладилар.

Буни қарангки, зўравон бос-

кинчилар жабрланувчиларга «химмат» кўрсатиб, уларни «Чилонзор» буюм бозори олдига бир ахволда ташлаб кетдилар.

Ички ишлар ходимлари олиб борган тезкор қидирув тадбирлари натижасида Лутфулло Мадраҳимов, Равшан Бекмуҳамедов, Фарҳод Аҳмадалиев, Дилшод Раҳмонов ҳамда Умиджон Муҳамадали-

ев каби уюшган талончилар ушланиб, улардан 1200 АҚШ доллари, видеомагнитофон ҳамда бир дона телефон аппарати далилий ашё сифатида топилди.

Хозирда бу жинонй ҳаракат юзасидан тергов олиб борилмоқда. Беш «ака-ука ботирлар» тун кечалари пастқам йўлларда изғиб юриш имконидан маҳрум бўлиб, ўз жинонй қилмишларини ойдинлаштириш учун терговчиларнинг саволларига жавоб беришмоқда.

Ҳасанбай САЙДУЛЛАЕВ.

Ўзбекистон Республикаси давлат матбуот кўмитасида 8 раками билан рўйхатга олинган.

Газета «Тошкент ҳақиқати» таҳририят компъютер марказида терниди ва соҳифонида.

• Эълон ва билдирув-лардаги факт ҳамда далилларнинг тўғрилиги учун реклама ва эълон берувчилар масъулдор.